

Tillträdet till universiteten

1970-talet har hittills präglats av en stark strävan att förändra den högre utbildningens innehåll och att få ett nytt rekryteringsmönster. Det vidgade tillträdet till vissa delar av högskoleområdet (den s k 25 : 5-regeln) och satsningen på nya, kortare och mer yrkesinriktade utbildningar vid universiteten är exempel på detta. Den s k kompetenskommitténs förslag om nya behörighets- och urvalsregler för tillträde till högre utbildning innebär ytterligare ett steg i denna riktning.

Kompetenskommitténs förslag, "Om behörighet och antagning till högskolan", bär i långa stycken prägeln av kompromiss mellan önskemålet att bredda tillträdet till högre utbildning och önskan att upprätthålla en rimlig förkunskapsstandard hos de studerande. För vissa hårt spärrade, s k högstatusutbildningar, såsom läkarutbildningen, innebär kommitténs förslag inga stora förändringar. Det kommer fortfarande att krävas förkunskaper ungefär motsvarande den treåriga naturvetenskapliga gymnasielinjen.

Betydande förändringar uppkommer däremot vid de fria fakulteterna. Hittills har man kunnat räkna med en bred, allmän referensram av förkunskaper i svenska, matematik, moderna språk osv hos alla studerande. I framtiden blir principen den, att endast oundgängligen nödvändiga förkunskaper i några få ämnen skall utgöra behörighetskrav. För t ex juristutbildning kommer inte ens att krävas det treåriga gymnasiet kurs i svenska — två år på den sociala "fackskolelinjen" anses räcka. Det ger en antydning om hur lätt

kvalitetsaspekten vägt när det gäller att uppställa behörighetskrav för tillträde till de fria fakulteterna.

Kompetenskommitténs betänkande har knappast givit upphov till någon debatt alls. Även de som borde företräda kvalitetsaspekten — universitetslärarna — har tigit. Det kan möjligen sammanhånga med att många institutioner nu desperat söker efter studerande för att klara underlaget för befintliga tjänster. Ändå ter sig tystnaden lite förbryllande. Ty kompetenskommitténs förslag innebär, att den redan bristande förkunskapsstandarden hos de studerande föreslås bli ytterligare nedjusterad.

De olika gymnasieskolelinjerna blir i framtiden på sätt och vis jämställda. Även om de tvååriga linjerna som regel inte ger full behörighet för högskolestudier, kan de dock lätt öppna vägen efter vissa kompletteringar. Med det kvoteringsystem utredningen föreslår ter det sig långtifrån självklart, att en blivande högskolestudent skall välja någon av de treåriga gymnasielinjerna. Särskilt till hårt spärrade högskoleutbildningar kan det i många fall bli fördelaktigt att välja någon av de tvååriga linjerna och därefter göra nödvändiga kompletteringar. När det relativa betygssystemet slopas — vilket väl lär ske snart — blir det tveklöst en fördel att göra s k taktiska linjeval för alla som behöver höga betygspoäng. Detta kan bli ett hot mot hela gymnasieskolans konstruktion och därmed få oanade följder för kvaliteten i den högre utbildningen.

Att universiteten, utöver vad som hit-

tills gällt, ges nya uppgifter i form av fort- och vidareutbildningskurser för vuxna, är självfallet helt i sin ordning. Att man i detta syfte försöker lätta på vissa formella behörighetskrav är heller inget att säga om. Men det är obegripligt, att man inte

skall kunna vidga tillträdet till högskolestudier utan att samtidigt äventyra både det treåriga gymnasiets framtid och förkunskapsstandarden hos framtida unga universitetsstuderande.

Lämplig julklapp

**Presentkort kan rekvireras genom att
prenumerationsavgiften, kr 45:—, insättes å
Svensk Tidskrifts postgirokonto nummer 7 27 44-6**

**Angiv på girokupongen namn och adress både på er
själv och mottagaren**